

Î N C H E I E R E

03 martie 2021

mun.Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Tamara Chișca-Doneva
Nicolae Craiu
Victor Burduh

examinând admisibilitatea recursului depus de Casa Națională de Asigurări Sociale,

în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată depusă de Grati Marian împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale cu privire la recuoasterea ilegalității refuzului, obligarea stabilirii și achitării pensiei, împotriva deciziei din 04 noiembrie 2020 a Curții de Apel Chișinău,

c o n s t a t ă :

La 12 decembrie 2019, Grati Marian, reprezentat de avocatul Kovali Vladimir, a înaintat cerere de chemare în judecată împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale solicitând anularea deciziei din 22 octombrie 2019 a Casei Teritoriale de Asigurări Sociale Anenii Noi privind respingerea cererii de stabilire a pensiei, obligarea Casei Naționale de Asigurări Sociale să efectueze stabilirea și achitarea pensiei, începând cu 17 septembrie 2019, luându-se în considerare certificatul nr. 34/20-13623 din 25 septembrie 2019 eliberat de Direcția de Poliție a municipiului Chișinău.

În motivarea acțiunii reclamantul a indicat că, a activat în organele afacerilor interne până la 17 septembrie 2019, obținând ulterior calitatea de pensionar al Ministerului Afacerilor Interne cu calculul vechimii în muncă de 24 ani 10 luni. În baza ordinului Ministerului Afacerilor Interne nr. 96 din 20 martie 2018, s-au efectuat recalculări în vechimea în muncă cu includerea avantajelor pentru perioada activității în Batalionul Serviciului Pază și Escortă și Izolatorul de Detenție Provizorie.

Prezentând actele menționate organului teritorial de asigurări sociale, i-a fost refuzat în recalcularea pensiei.

Prin hotărârea din 19 martie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, acțiunea în contencios administrativ înaintată de Grati Marian a fost admisă.

S-a anulat decizia din 22 octombrie 2019 a Casei Teritoriale de Asigurări Sociale Anenii Noi și răspunsul Casei Naționale de Asigurări Sociale nr. G-2424/19 din 04 decembrie 2019.

S-a obligat Casa Națională de Asigurări Sociale să stabilească și să achite în beneficiul lui Grati Marian pensia pentru vechime în muncă, începând cu data de 17 septembrie 2019.

Manifestând dezacordul cu hotărârea instanței de fond, în termenul prevăzut de lege, Casa Națională de Asigurări Sociale, la 07 aprilie 2020 a depus cere de apel împotriva hotărârii primei instanțe, prin care a solicitat casarea hotărârii primei instanțe cu pronunțarea unei hotărâri noi de respingere a acțiunii.

Prin decizia din 04 noiembrie 2020 a Curții de Apel Chișinău, a fost respinsă cererea de apel depusă de Casa Națională de Asigurări Sociale împotriva hotărârii din 19 martie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani.

În motivarea deciziei, Curtea de Apel Chișinău a invocat că prima instanță a ajuns la concluzie că Inspectoratul General al Poliției, Direcția de Poliție a mun. Chișinău corect a efectuat calcularea vechimii în muncă cu avantaje a reclamantului, stabilind prin certificatul nr. 34/20-13623 din 25 septembrie 2019, că vechimea cu avantaje în serviciu a lui Grati Marian, în cadrul Ministerului Afacerilor Interne, constituie 24 ani 10 luni și 16 zile.

Argumentul apelantului, precum că perioada de activitate a lui Grati Marian în cadrul Centrului pentru Combaterea Crimelor Economice și a Corupției, nu poate fi atribuită sau recunoscută ca vechime în muncă cu înlesniri și că nu se încadrează în pct. 8 lit. d) din Hotărârea Guvernului nr. 78 din 21 februarie 1994 cu privire la modul de calculare a vechimii în muncă, stabilire și plată a pensiilor și indemnizațiilor militarilor, persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne, colaboratorilor Centrului Național Anticorupție și funcționarilor publici cu statut special din cadrul sistemului administrației penitenciare, a fost apreciat critic de către instanța de apel.

Instanța de apel a constatat că Inspectoratul General al Poliției, Direcția de Poliție a mun. Chișinău a calculat vechimea în muncă cu avantaje lui Grati Marian, cu respectarea prevederilor legislației în vigoare, respectiv decizia Casei Teritoriale de Asigurări Sociale Anenii Noi din 22 octombrie 2019 și răspunsul Casei Naționale de Asigurări Sociale nr. G-2424/19 din 04 decembrie 2019 privind refuzul stabilirii și achitării pensiei pentru vechime în muncă lui Grati Marian, sunt ilegale.

La 25 noiembrie 2020, Casa Națională de Asigurări Sociale a depus cerere de recurs nemotivată și la data de 27 ianuarie 2012 (prin intermediul poștei electronice) a depus recurs motivat împotriva deciziei din 04 noiembrie 2020 a Curții de Apel Chișinău, solicitând casarea deciziei instanței de apel cu emiterea unei decizii noi.

În motivarea recursului a invocat că, decizia instanței de apel este neîntemeiată, deoarece instanța de apel nu a analizat multilateral actele normative și legislația în vigoare ce reglementează astfel de litigii, precum și nu au fost dovedite circumstanțele considerate de prima instanță și instanța de apel ca fiind stabilite.

Recurentul a susținut că în conformitate cu prevederile Legii asigurării cu pensii a militarilor și a persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne și din cadrul Inspectoratului General de Carabinieri nr. 1544-XII din 23 iunie 1993, dreptul la pensie îl au militarii care au îndeplinit serviciul prin contract, persoanele din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne care la data 01 iulie 2018, au o vechime în serviciu de cel puțin 24 ani. Militarilor,

persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne care au dreptul la pensie li se stabilește pensie după eliberare din serviciu.

Recurentul a specificat că activitatea intimatului din perioadele de activitate din cadrul batalionului serviciului de escortă și pază care au fost calculate cu înlesniri ce s-a materializat în calculul nr.8/191 din 13 decembrie 2018 și certificatul nr. 1 din 04 ianuarie 2019, nu pot fi raportate la prevederile pct. 8 al Hotărârii Guvernului nr.78 din 21 februarie 1994.

Consideră că, două luni vechime în muncă pentru o lună de serviciu se acordă persoanelor care au activat în penitenciare de tip închis și nu provizoriu cum este indicat în ordinul emis de MAI.

Menționează că, instanța de apel nu au verificat totalitatea circumstanțelor și a emis acte judecătorești neîntemeiate. Constatările instanței de apel nu conțin o argumentare clară, bazată pe probele existente la materialele cauzei.

În conformitate cu art. 244 alin. (1) din Codul administrativ, hotărârile curții de apel ca instanța de fond, precum și deciziile instanței de apel pot fi contestate cu recurs.

În conformitate cu art. 245 din Codul administrativ, recursul se depune la instanța de apel în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel, dacă legea nu stabilește un termen mai mic.

Motivarea recursului se prezintă Curții Supreme de Justiție în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel. Dacă se depune împreună cu cererea de recurs, motivarea recursului se depune la instanța de apel.

La caz, Curtea de Apel Chișinău a pronunțat la data de 04 noiembrie 2020 decizia contestată în prezența reprezentantului recurentului, care a fost notificată recurentului prin intermediul poștei electronice la data de 04 ianuarie 2021.

Astfel, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ menționează că Casa Națională de Asigurări Sociale, s-a conformat prevederilor legale și a depus recursul la 27 ianuarie 2021, în termenul prevăzut de art. 245 din Codul administrativ.

La 29 ianuarie 2021 în adresa participanților la proces a fost expediată copia recursului motivat, cu înștiințarea despre posibilitatea depunerii referinței.

La 26 ianuarie 2021, prin intermediul poștei electronice, Grati Marian, reprezentat de avocatul Vladimir Kovali, a depus referință la cererea de recurs depusă de Casa Națională de Asigurări Sociale, prin care a solicitat declararea recursului ca fiind inadmisibil.

Examinând temeiurile invocate în recurs în raport cu materialele cauzei, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră inadmisibil recursul Casei Naționale de Asigurări Sociale, din următoarele motive.

Prin prisma art. 246 alin. (1) din Codul administrativ, Curtea Supremă de Justiție examinează din oficiu admisibilitatea cererii de recurs. Dacă este inadmisibil, recursul se declară ca atare printr-o încheiere, în acord cu alin. (2) din art. 246 Codul administrativ, recursul se declară inadmisibil în special în cazurile enumerate la literele a)-f).

Din analiza acestor prevederi, rezultă că admisibilitatea/inadmisibilitatea recursului, în special, nu se limitează doar la temeiurile menționate ci urmează să însușească în condițiile Codului administrativ exercitarea efectivă a unui control de legalitate, veritabil bazat pe temeiuri concludente și serioase.

Completul specializat în examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține cu valoare de principiu jurisprudențial, că sintagma „în special” denotă caracterul neexhaustiv al temeiurilor de inadmisibilitate și în același timp oferă un drept exclusiv al instanței de recurs de a filtra cererile de recurs care nu prezintă o motivare suficient de serioasă și care pe cale de consecință nu pot însuși un eventual succes rezultat din examinarea cererii în completul de 5 judecători.

În această ordine de idei, instanța de recurs reține că din Codul administrativ dezvoltă nu doar caracterul nedevolutiv al recursului dar și cerința de seriozitate a cererii din perspectiva invocării unor veritabile și esențiale încălcări de drept procedural și material capabile să răstoarne deciziile instanței de apel contestate, într-o eventuală examinare în fond și invocare ex officio a erorilor de drept.

Instanța de recurs reține că pentru a trece testul de admisibilitate, cererea de recurs trebuie să conțină o motivare convingătoare și întemeiată în condițiile nominalizate mai sus. Acest argument rezultă și din particularitățile de formă ale reglementării recursului în Codul administrativ și anume din sintagma „motivarea recursului” de la art. 245 alin.(2) din Codul administrativ. În consecutivitate, motivarea cererii de recurs în circumstanțele expuse se referă la formalitățile pe care trebuie să le întrunească cererea în vederea rezistării testului și filtrului de admisibilitate.

De asemenea, Completul specializat în examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție accentuează că admisibilitatea recursului trebuie privită și în contextul rolului și funcției legale a instanței judecătorești supreme care constă, în special în asigurarea și interpretarea uniformă a legilor la examinarea cauzelor de contencios administrativ. Astfel, motivarea oricărei cereri de recurs trebuie să țină cont pentru a trece filtrul de admisibilitate și a avea succes, de aceste însușiri de ordin legal fundamental.

În acest sens, CtEDO în jurisprudența sa constantă statuează că dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicit admise (Golder împotriva Regatului Unit, pct. 38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct. 230). Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, pct. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, pct. 45). Curtea a mai reiterat că modul de aplicare a articolului 6 procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective; trebuie ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem. (Botten v. Norway, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-1, p. 141, § 39). La fel, conform jurisprudenței CtEDO, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt, pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (a se vedea Helmers c. Suediei 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

Completul specializat în examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție conchide că cererea de recurs depusă de Casa Națională de Asigurări Sociale, este inadmisibilă.

În conformitate cu art. 230, 246 din Codul administrativ, completul specializat

pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil,
comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Recursul depus de Casa Națională de Asigurări Sociale se declară inadmisibil.
Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Tamara Chișca-Doneva

judecătorii

Nicolae Craiu

Victor Burduh